

Új életben járás

Lekció: Ez 37/Textus: Ef 4, 17-32

Káté:

88. K.: *Hány részből áll az ember valóságos megtérése?*

F.: Két részből: az ó-ember megökléséből és az új-ember megelevenítéséből.

89. K.: *Micsoda az ó-ember megöklése?*

F.: Szívszerinti bánkódás a miatt, hogy Istent haragra kényszerítettük bűneinkkel, melyeket hovatovább jobban gyűlölünk és kerülünk.

90. K.: *Micsoda az új ember megelevenítése?*

F.: Istenben való szívszerinti öröm Krisztus által. És vágyódás az Isten akarata szerint való jó cselekedetekkel teljes élet után és annak szeretése.

91. K.: *Melyek hát a jó cselekedetek?*

F.: Egyedül azok, melyek igaz hitből, Isten Törvényének megfelelőleg, egyedül az Ő dicsőségére történnek. És nem azok, melyek a mi jótetszésünkön, vagy emberi rendelkezéseken alapulnak.

Kedves Testvérek!

A Heidelbergi káté keletkezésének 450 évfordulója alkalmából egész évben hallhattunk kátémagyarázatos istentiszteleteket. Különböző témákban tanulhattunk az Igéből és a kátéból (úrvacsora, keresztség, egyház...). A mai az utolsó kátémagyarázatos istentisztelet. Témájában is olyasvalamit hordoz, ami előre mutat, ami a folytatásról, a keresztyén életben járásról szól.

Az elhangzott kátékérdések az ó ember/új ember témáját és az új életben járás gyümölcsét, a jó cselekedeteket említik. Az Igében is ezt olvastuk: le kell vetnünk a régit, meg kell változni, nem élhetünk úgy, mint eddig-nem lehet, hogy a hitbeli változásaink ne érintsék az életünket, magatartásunkat is.

1. „Többé nem!”

Pál apostol, a tanú, aki magát így határozza meg, Isten eszközeként jelen volt az efézusi gyülekezet születésénél, akiknek szól a levél. Ismeri a gyülekezetet, és Efézust, a várost. Közel 200.000 ember lakja, az akkori civilizált nyugati világ 5. legnagyobb városa. A Kelet kapuja, kereskedelmi csomópont, ami vallási központ is. Itt található Artemisz temploma, ami az ókori világ hét csodája közül az egyik. Pál a 3. missziói útján töltött itt évet, szolgált, tanított Istenről és megismerte a várost és a benne élőket.

Ismerte azt a gondolkodást, azt a lelkületet, ami itt élt az emberekben. Ismerte a bizonyos módon vallásos, de lényegét tekintve pogány életformát. És ismerte azt a folyamatot, azt az utat, amin Isten vezette a gyülekezetet. Ők már nem azok, akik korábban, megtértek, átadták az életüket Krisztusnak és megszabadultak. Tanultatók/tapasztaltatók a Krisztust- többek között Pál igehirdetésén keresztül is. És változtak, változott az életük, a mindennapjaik, a kapcsolataik is. „Ne éljetez pogány módon!” – szólítja fel őket az apostol! Ne éljetez úgy, ahogy sokan élnek (akár vallásos emberként, akár keresztyénként is!). Milyen az az élet, amire azt mondja Pál: ezt már ne? A jellemzői a

- hiábavaló gondolkodás,
- sötétség
- elidegenedés
- kemény szív
- gátlástalanság
- tisztátalanság
- erkölcsi tompultság

Ez egy lavina. Az ember, aki pogányságban él, nem tud másként élni. Elsodorják a hatások, és egyik jön a másik után. Elmosódnak a határok az egyéni felelősség és mások felelőssége között, és így a kiút is nehezebben található. Reménytelen és értelmetlen így az élet. Hiábavaló, ahogy az apostol mondja. Találhat az ember értelmet adó célokat, de mélyen megvizsgálva azok is hiábavalók.

Fontos felismernünk nekünk is, hogy pogányság ma is van- a keresztény Európában, és itt hazánkban, városunkban- akár közöttünk is. Pogányság ott van, ahol a hit, a vallás ideológia lesz. Olyan keret, ami ad az életnek egy alapot, tartást, valahová tartozást, de tartalmilag semmi sem változik. Az ember alapvető indítékai, szándékai, céljai ugyanazok maradnak- és így a végeredmény is ugyanaz. Csak az ideológia ad egy magyarázatot hozzá, igazolja az ember tetteit. Az ideológia megjelenik manapság is sokféle területén az életünknek: ott van a politikában, mikor oldaltól és pártállástól függetlenül valaki csak a saját igazát fogadja el és értelmes párbeszéd helyett alapból rossznak és inkompetensnek tartja a másikat. Ott lehet nemzeti szinten is, mikor jobbnak, különbnek – vagy épp rosszabbnak gondoljuk magunkat másoknál. Az ideológia jelenléte a pogányság legnyilvánvalóbb jele. És a tartalma az életnek ez: hiábavaló gondolkodás, sötétség, elidegenedés, kemény szív, gátlástalanság, tisztátalanság, erkölcsi tompultság...

2. Ó/új:

...ezt állította meg az Isten! Ezt jelenti ki az Igében, ezért vagyunk most itt, mert van üzenetünk: Isten célja nem a vallási – politikai – vagy nemzeti ideológia, hanem valami egészen más. Isten elküldte a világba Jézust, az Ő fiát, aki elvégezte a megváltást. Aki hisz benne, örök élete van, aki hisz benne, azt betölti a Szentlélek, aki hisz benne, annak lehet más az élete. Aki átadja az életét, aki hisz Jézusban, az nem lát többé

halált. Aki megtér, annak az életében maradandó változások történhetnek. Újjászülethet Isten szeretetében, és ráléphet a megszentelődés útjára.

Egy fontos dolgot értettem meg ezzel kapcsolatban a közelmúltban, amit egy példával szeretnék illusztrálni. Az ember születése pillanatától kezdve öregszi. A növekvő gyermek is. A kiskamasz sokat tesz ezért az öregedésért (hogy idősebbnek lássák), aztán egy ponton túl nagyon sokat tesz ellene az ember. Iparágak épültek erre, hogy valaki 50 évesen is 30-nak tűnjön. Megállíthatatlan és szomorú: nem leszünk fiatalabbak, erősebbek- a bőrünk sem lesz már olyan, a gondolkodásunk sem feltétlen lesz frissebb. A világot is egyre nehezebben értjük meg, minden mintha egyre komplexebb és átláthatatlanabb lenne. Öregszünk, folyamatosan leépülünk. Az ember, mikor Krisztusban újjászületik, megtér, akkor nem kezd el öregedni lelkileg! Az útja az, hogy folyamatosan megújulhat, friss maradhat. Sőt, egyre inkább olyanná válhat, amilyen Isten terve szerint eredetileg az ember volt.

Ebben a képben is megragadhatjuk mindazt, amit az ó- és újemberről való különbségről tanít a Biblia és a káté. Az óember: a Krisztus nélküli élet, a csalárd, a gonosz, a romlott. Az újember: akivé Krisztusban lettél, aki a jelen valósága számodra. Érdekes megfigyelni itt az Igében az igeidőket! Az eredeti szövegben az óember levetése megtörtént annak a számára, aki Krisztusban van. Lényegileg már a múlté. Nem azt jelenti persze, hogy nincsenek harcaim, vagy ne ismerném fel magamban azt, ami voltam, de ez már a múlt. Bánkódunk miatta, mert rossz/rossz volt, és a bűnt bűnnek látjuk, nem felejtjük el, mi a bűn – ahogy áll a kátéban. Az óember levetése, ha Krisztusban vagy, megtörtént, az új felöltözése pedig, a megszentelődés életprogram. Szeretném kihangsúlyozni ezt számodra: megváltattál, és ha ezt elfogadod, elfogadtad megtértél – jó vagy Isten szemében. Elég jó, mert Krisztuson keresztül lát téged. Ahogy vagy, úgy vagy jó, nem kell teljesíteni! A kegyelem elég, és felszabadulhatsz! Lehet elengedni magad! Lehet felszabadulni. Nem arról van szó, hogy minden nap: ó ember le, új ember fel! Nem jó és rossz folyamatos harca van, egy meghasonlott énben. Új identitás van, aminek alapja Isten elfogadó szeretete! És ezt az újat megtöltheted tartalommal: ez a növekedés! Lehetőség, irány, amibe jó menni! Öröm, vágyódás a teljes élet után- ahogy a káté fogalmazott! Felfedezésre váró út, melyen sok áldás van elrejtve! Az, amire Isten hív!

Erre emlékeztet az apostol!

- Hazugság helyett lehet igazat mondani! Nem kell félni, hogy milyen érdeked sérül, vagy miért lesz neked ez rossz, mert Isten erre hív: az igazság Lelke igazmondásra!
- Harag helyett élhatsz szabadon ebben: megbocsátásban, megbékélésben! A megmérgező, önmagad vagy mások ellen fordított harag vagy gyűlölet helyett lehetsz szabad megbocsátani és elengedni! Ha haragszol is, szabad vagy elengedni, lezárni- a napnyugtáig.

- Lustaság helyett lehetsz aktív, dolgozhatsz, mert értelmet nyer az életed és a munkád Istenben: nem hiába fáradsz, nem is nyereségvágyból, hanem Isten dicsőségére élsz és dolgozol!
- Bomlasztás, megosztás, káoszteremtés helyett lehetsz néha csendben, szabad vagy hallgatni, szabad vagy mások hírnevét építeni és rombolni. Szabad vagy a káoszt, amiben esetleg felnőttél, vagy amit láttál, nem továbbadni! Építhetsz ott, ahol korábban romboltál!
- A kérelhetetlenség helyett, a változásnak való ellenállás helyett adhatsz teret a Szentlélek munkájának! Nem kell megszorítanod a Szentlelket, elküldened Őt, ellenállnod neki! Engedhatsz neki – és ezzel együtt szabad vagy kiengedni a kontrollt a magad kezéből!
- Indulatok helyett- pusztító és kontrollálhatatlan indulatok helyett élhetsz megbékélve! Kezelheted helyén az indulatot, lehetsz építője a másoknak!

Öltsétek fel az új embert! Járjatok az új életben! Nem fog menni egyik napról a másikra, de a mai napi lépést ma kell megtenni! Az újban ezek vannak: megbocsátás, szeretet, valódi változás. És ez nem egy idea, amit sosem érhetsz el: ez a jelened! Az óember a múltad Krisztusban, az új pedig a jelen valósága. Még akkor is, ha a lényegi változás sokáig tart.

3. El vagytok pecsételve

Ha egy mondatban kellene összefoglalnom ennek az Igének és a kátének az üzenetét, akkor az ez lenne: szabad lehetsz a hiábavalóságtól! Szabad attól az életmódtól, szemlélettől, hozzáállástól, ami az emberi létet hiábavalóvá teszi. Szabad lehetsz az Istentől jövő jó cselekedetre! Aminek a motivációi nem saját magunkban, vagy csupán a másik segítségével vannak, hanem az Isten által elkészítettek.

Ezt a szabadságot a Szentlélek adhatja nekünk! Efézusban különleges módon áradt ki Isten Lelke a gyülekezet alakulásának hajnalán- erre emlékezteti őket az apostol. És kiárad ma is közöttünk, és adja a biztos alapot, a zálogot, a biztosítékot arra, hogy lehetséges az új életben járás! Ő az útitársunk, Ő az „öltöztetőnk”. Ő van velünk az úton és vissz végig ebben. A Szentlélek újít meg ma is, hív, erősít minket és győz meg a szabadságunkról és az új életben járás lehetőségéről. Ő által tudjuk teremni a jó cselekedetek gyümölcseit.

Ha még nem vagy Krisztus gyermeke, ez az az út, amire Ő hív ma téged. Egy új élet, amiben értelmet nyerhet minden. Aki pedig Krisztussal jársz: tedd fel a kérdést: hol tartasz most? Mennyire szeretsz öltözködni? Mennyire éled ezt meg kényszernek, fárasztó dolognak? Az ő az rajtad volt, nem kellett felvenni- az újat kell. Aktivitás, odafigyelés és olykor fáradtság is lehet benne.

Az úrvacsorai közösségre készülve különösen is előttem van az, hogy beszéljek a harag elengedéséről. Keresztyénként is küzdünk ezzel: a bennünk ért sérelmek, bántások kapcsán. Még büntudatunk is lehet

emiatt. Harag van bennünk, ami megvéd minket a fájdalomtól, amit a másik okozott nekünk. A harag el nem engedése, a bosszú és a gyűlölet-ezek mozgatják a világot, ezek hatnak vissza mindenkire - ebből lehetsz ma szabad! Akkor is, ha nem érted, ha nem akarsz elfelejteni - elengedheted ma. Leteheted a haragot, a bosszút, a gyűlöletet, a lenézést, a felsőbbrendűségedet, a megvetést. Odamehetsz istentisztelet után, ha itt van az illető, vagy utána elintézheted vele, ha nincs itt. Elengedheted a magad felé érzett haragot is, sőt az Isten felé érzettet is! Jöhetünk együtt a kereszthez! Tehetünk egy lépést a szeretet kiáradása felé az életünkben, környezetünkben!
Ámen!

Thoma László